

Trpín a Hlásnice

oficiální obecní zpravodaj

červen 2019

číslo 2

ročník V.

www.trpin.cz

Vážení spoluobčané,

vítám vás u letního čísla našeho zpravodaje. Jaro je za námi, a tak je na místě shrnout akce, které již proběhly, a představit výhled aktivit, které máme společně před sebou.

Ze stavebních prací nám započala výstavba inženýrských sítí v lokalitě za MŠ. Zhotovitelem části „dešťová a splašková kanalizace, vodovod a komunikace“ je firma Technické služby Města Bystré s.r.o. a zhotovitelem části „STL plynovod“ firma 1. Žďárská plynařská a vodařská a.s. Dokončení obou částí, které na sebe navazují, je v současnosti plánováno na konec července. Větší komplikace nastaly se zasítováním elektřinou. Zde si provozovatel ČEZ Distribuce a.s. se svou projekční kanceláří protahuje termín projekčních prací a následné realizace. Jelikož je tato etapa plně v rukou ČEZ a z naší strany ji nelze ovlivnit, jsme nuceni tento posun řešit provizorní přípojkou elektřiny, aby práce na jednotlivých stavbách mohly pokračovat.

Pro výměnu části vodovodu v Trpíně mezi č.p. 64 a č.p. 120 nám byla schválena 50 % dotace z prostředků Pardubického kraje. Práce na výměně vodovodu započnou v letních měsících. Měření výšky hladiny ve zdroji naší obecní vody v loňském roce byla zjištěna úroveň, která zatím nevyvolává obavy z nedostatku. Pro lepší monitoring stavu podzemní vody bude vrt vybaven hladinovou sondou s on-line přenosem, abychom mohli případný pokles včas zachytit. Přesto je na místě obezřetnost při nakládání s vodou, protože zdroj máme jenom jeden.

Kvalita vody z vodovodu v Hlásnici se stabilizovala posílením filtrační jednotky a úpravou sací výšky čerpadla. Kvůli případným výkyvům v množství a kvalitě odebírané vody bylo rozhodnuto o pořízení záložního vrtu, který bude umístěn asi 50 m od stávajícího a bude propojen s akumulací.

Kůrovcová kalamita se nevyhnula ani našemu obecnímu lesu v Hlásnici. Lesní hospodář pan Votava, který pro nás zajišťuje odborný dohled nad hospodařením v našem lese, tuto situaci řeší společně s firmou Lesy Soukal s.r.o. formou postupné těžby. Polámané a vyvrácené stromy byly odklizeny a nyní se pracuje na odklidu stromů napadených kůrovcem.

Zvýšený provoz na průtahu obcí je řešen v součinnosti s Policií ČR, dopravním inspektorátem v Poličce i správcem komunikace SÚS Polička. V průběhu léta budou osazeny značky upravující přednost v jízdě. V součinnosti všech tří zmíněných orgánů budou projednány i možnosti opatření pro zvýšení bezpečnosti v nepřehledném úseku pod kostelem.

Pozitivní informací je demografický vývoj v našich obcích. K dnešnímu dni máme celkem 438 obyvatel, což je o 12 více než před pěti lety. Momentálně tedy problém vytlidňování vesnic nepociťujeme a doufejme, že se nám podaří tento pozitivní trend udržet. Příslibem je i celkový počet 69 dětí do 15 let. Zároveň je to i výzvou pro dospělé, zapojit se do organizování mimoškolních aktivit pro děti. Tyto aktivity budou z naší strany jednoznačně podporovány.

Během léta nás čeká opět celá řada kulturních a společenských akcí. Navštíví nás naši přátelé z Maďarské Palkonye, ochotníci z Víru uvedou svou nově nastudovanou divadelní hru pod širým nebem na vyletišti, uskuteční se tradiční volejbalový turnaj a celá řada tanečních zábav a na začátku i na konci prázdnin dětský den. Organizátorům všech letních aktivit bych chtěl dopředu poděkovat a popřát nám všem příjemné a pohodové prožití léta.

Josef Štaud, starosta

Úklid odpadků

Stejně jako v předcházejících letech, i letos jsme se poslední březnovou sobotu sešli, abychom zbavili okolí Trpína a Hlásnice odpadků, které se od minulého roku v blízkosti cest opět nahromadily. Sběračů bylo snad ještě více než minulý rok a tentokrát se naše řady rozrostly i o pomocníky v kočárcích. U obecního úřadu jsme se vybavili potřebnými pomůckami, rozdělili do skupinek, vybrali trasy a pak už nám nic nebránilo pustit se do úklidu. Práce šla rychle od ruky a krásné počasí jen umocňovalo naši dobrou náladu. Příjemně strávené odpoledne jsme zakončili u Kozáků, kde na nás čekala výborná svíčková.

Helena Vaverková

TFA Trpín 2019

Poslední květnovou neděli uspořádal Sbor dobrovolných hasičů v Trpíně již čtvrtý ročník závodu TFA. Během krásně prosluněného rána se zapsalo téměř 50 závodníků ze čtyř okolních krajů, z toho devět v kategorii ženy. Věkové rozpětí zúčastněných mužů bylo široké, od 17 do téměř 50 let. Proto je tato kategorie rozdělena na dvě – do 35 let a nad 35 let.

Závod začal po desáté hodině. Nejprve si mohli závodníci vyzkoušet jednotlivé disciplíny, třeba překulit pneumatiku nebo poponést osmdesátikilogramovou figurínu Vildu. Na trati je ještě čekalo roztažení dvou proudů „B“ na vzdálenost čtyřicet metrů, 60 úderů desetikilovým kladivem na hammerboxu, přenesení dvou dvacetikilových barelů na vzdálenost třiceti metrů, smotání hadice B a uložení hadice do boxu, dvoumetrová bariéra a nakonec vytažení dvacetikilogramového závaží do prvního patra.

Jako první startovaly ženy. S nejlepším časem doběhla Kateřina Vodičková ze SDH Rokytnice nad Rokytnou. Skoro domácí závodnice Pavlína Vaverková doběhla pátá. Těsně před obědem začal závod obou mužských kategorií. Prvním závodníkem byl Martin Břenek, desátým závodníkem Zdeněk Král. Po napínavém závodu byl nakonec Zdeněk Král první a Martin Břenek třetí.

Děkujeme všem sponzorům a dobrovolným hasičům, kteří nám s organizací závodu pomáhali.

Magda Králová

Činnost Myslivců

foto: Jan Heger

V důsledku uzavřené silnice v Olešnici je přes naši obec vedená objížďka, po které každý den projede mnoho osobních i nákladních aut. Jistě jste si všimli, že se na cestě z Trpína do Bystrého pohybuje velké množství zvěře. Proto jsme obnovili modré odrazky nejen na této trase, ale i na cestě do Hartmanic. Ty totiž odrážejí světla aut směrem od silnice do lesa nebo polí. Takové modré světlo se v přírodě běžně nevyskytuje, a tak zvěř odrazuje od vstupu do silnice.

Během května členové našeho spolku vysázeli v okolí Trpína a Hlásnice asi 50 ovocných stromků. Naším hlavním cílem bylo přispět k boji proti suchu, které nás poslední roky sužuje. Stromy napomáhají zadržování vody v krajině, zamezují erozi, jsou domovem pro zvířata, zpestřují krajinu a mnoho dalšího.

Nyní se nacházíme v červnu, měsíci myslivosti. Během května a června se rodí většina mláďat zvěře i ptactva. Srnčí zvěř klade (rodí) mláďata do lučních a jetelových porostů. V tomto období však také probíhá sklizeň této píce, při které zahyne velké množství mláďat. Srnčata mají totiž instinkt, který jim v případě nebezpečí velí přikrčit se. Je naší povinností porosty před sečením procházet a zvěř vyhánět, případně vynášet.

Martina Švábová

Špunti na vodě

Letošní léto jsme zahájili s našimi dětmi výletem na vodu. Vyrazili jsme vlakem z Letovic, kam nás zavezly mamky, a odtud pokračovalo 8 otců a 12 dětí vlakem přes Českou Třebovou do Litovle, kde jsme se utábořili. V sobotu jsme vyjeli vlakem proti proudu do Mohelnice, kde jsme si vyzvedli nafukovací rafty, a vyrazili na 15kilometrový sjezd řeky Moravy. Dobrodružnou cestu jsme zakončili opět v kempu v Litovli. Z dětí se tak staly nejenom táborníci, ale už i vodáci.

Na konci prázdnin bychom chtěli podniknout ještě víkendové táboření na louce v Kamencích, takže kdo by měl zájem se k nám s dětmi připojit, je určitě vítán.

Josef Štaud

Ohlédnutí za školním rokem v mateřské škole

Školní rok končí, čeká nás doba letních prázdnin, dovolených a letních aktivit, a tak mi dovoluňte malé ohlédnutí za uplynulými měsíci. O letních prázdninách 2018 se díky spolupráci s obecním úřadem zrekonstruoval sklad potravin a chodba v kuchyni, letos nás čeká renovace chodby a šatny dětí v MŠ. Do mateřské školy bylo v září 2018 přihlášeno 25 dětí, včetně sedmi dvouletých. Ty jsme kromě zvládnutí režimu dne a odloučení od rodičů vedli zejména k prohlubování sebeobslužných návyků a sociálním dovednostem. Z hlediska bezpečnosti bylo velmi důležité zajistit další pedagogický dozor především na vycházky. Od září do prosince se tohoto úkolu ujala paní učitelka Anežka Červinková, které ještě jednou velice děkujeme. Díky financím z EU se od ledna mohla vrátit paní učitelka Anna Srstková, která zastává funkci chůvy i učitelky zároveň. Výchovně-vzdělávací činnost byla motivována Putováním s kamarády světem, tedy putováním dráčka Papíráčka, sněhové vločky, včelky Bzučilký a sluníčka.

V rámci školního vzdělávacího programu probíhalo po celý rok mnoho školních i mimoškolních aktivit. Na podzim jsme se s rodiči a dětmi sešli při dlabání dýní a Drakiádě. Říjnové počasí a barevné listí lákalo ke tvoření v přírodě, a tak jsme postavili mnoho domečků pro skřítky, barevně roztřídili hromady listí, které vábily k řádění. Z radosti, kterou nám tyto činnosti přinášely, jsme čerpali energii po zbytek sychravě laděných podzimních dnů.

Co čert nechtěl, v době nacvičování Mikulášské besídky se nám nahlásila Česká školní inspekce, která probíhala dva dny. Paní inspektorky byly zkušené pedagožky, a tak v dětech všechny čertíky rozpoznaly. Přesto se jim u nás velmi líbilo a byly ohromeny šikovností nejmladších zejména v sebeobslužných návycích a zapojování se do činností.

Dobu čekání na nejkrásnější svátky v roce jsme v mateřské škole zaplnili mnoha akcemi a připomněli si s dětmi ne jeden lidový zvyk a tradici. 19. prosince nás na předvánoční atmosféru naladila pohádka divadélka JOJO, po které jsme si nazdobili vánoční stromček a ochutnávali cukroví, které jsme vyloudili od maminek. Kouzlu předpovídání budoucnosti, ke kterým tradiční zvyky Vánoc přímo vybízejí, jsme neodolali ani letos. Na to, co nás čeká v novém roce, jsme se ptali při rozkrajování jablíček, házení bačkorou či pouštění lodiček. Konec roku jsme oslavili příchodem Ježíška, který dětem nadělil spoustu krásných a naučných didaktických her.

V únoru jsme po roce opět zahájili plavecký výcvik v Poličce, kde děti absolvovaly deset lekcí. Během následujících dvou měsíců jsme také společně s rodiči zrealizovali 10 lekcí edukativně stimulačních skupin pro předškoláky. Tento program si klade za cíl systematicky rozvíjet u předškoláků schopnosti a dovednosti důležité pro zvládnutí trivia (tj. budoucí čtení, psaní, počítání). Grafomotorika, zrakové a sluchové vnímání, orientace v prostoru a čase, základní matematické představy, řeč a logické myšlení tvořily hlavní náplň všech realizovaných činností. Děti si navíc osvojovaly pracovní návyky a procvičovaly svoje sociální a komunikační dovednosti. Ze sedmi předškoláků využilo této nabídky přípravy na vstup do ZŠ nad rámec výuky v MŠ všech sedm rodičů. Jim i dětem děkuji za trpělivost a čas, který kurzu věnovali.

Zimní období bylo dlouhé, ale nám to nevadilo. Jakou radost nám zima svou sněhovou nadílkou udělala, zachytily následující

fotografie.

S příchodem jara nás opět navštívilo divadélko s pohádkou „Trampoty čarodějky Čarymůry.“ Jednu takovou čarodějnici jsme si vyrobili, v rámci her jsme se proměnili v pomocníky čaroděje i zvířátka, uvařili kouzelné lektvary a odvážní lovili začarované předměty v tetelícím se slizu. Na závěr jsme si na hřišti pochutnali na opečených párečcích.

Na vystoupení ke Dni matek jsme s dětmi nacvičili krátké pásmo básní, písní a tanečků, samozřejmě jsme nezapomněli ani dárečky pro maminky v podobě svíček ze slanečného těsta. Po společném fotografování jsme si pohráli v dětském centru Hastrmánek v Olešnici a oslavili Den dětí na hřišti za MŠ. Tam na děti čekalo deset soutěžních disciplín, za jejichž splnění získaly většinou sladkou odměnu. Jako každým rokem jsme se zúčastnili indiánského dopoledne v Mateřské škole Kvítek v Bystrém.

Koncem školního roku nás čeká školní výlet do rodinného centra Fábula v Kamenici nad Lipou a také rozloučení s předškoláky. Všem budoucím prvňáčkům přejeme, aby i nadále objevovali svět s nadšením a byli úspěšní v dalších životních etapách. Věříme, že stejně jako my na ně budou na mateřskou školu s láskou vzpomínat.

p. učitelka Světlana Ondrová

Vzpomínky na život v Hlásnici

Blažena Nepauerová, za svobodna Cacková, se narodila 4. července 1927 v Hlásnici. S rodiči a sourozenci bydleli v chaloupce, která nesla číslo 47 a stávala na mezi nad číslem 43. Později začalo být toto místo nazýváno Na Marjance. Pro projekt Paměť národa vypráví paní Blažena o svém dětství v Hlásnici:

„Patnáct měřic půdy, k tomu dvě krávy, třicet slepic a dvanáct hus. Krávy na mlíko, husy na neděli, žito na chleba, pšenice na koláče. V létě jsme je plnili třešněmi, v zimě mákem s mrkví.“ V neděli ráno se postrouhala mrkev, krátce povařila a smíchala s mákem. Trocha cukru a bylo na buchty.

Hlásnice měla tenkrát 58 domovních čísel a tři stovky obyvatel. Také v ní sídlila obecní škola. Do kostela se chodilo asi dva kilometry do Svojanova. Ve stráni nechal farář udělat pěšinu sypanou pískem, kterou se dolů na mši spouštěl zástup věřících. Nejkrásnější to bylo na půlnoční. Utrácené a zimou zkrehlé děvče zapadlo do lavice, zavřelo oči, a když se probudilo, bylo v kostele jako v nebi.

Aby rodinu uživil, pracoval otec na stavbách a hospodářství měla na starost matka. A také děti. Nejmladší Blažena pásala husy, plela mák i mrkev, starší sestra Marie s bratrem Jaroslavem se starali o větší zvířata. Později přikoupili Cackovi ještě další kus pole a pod horním rybníčkem chalupu se zahradou, kde se říkalo U Terezků. Stavení neslo číslo 15.

„Když se telila kráva, míval hospodář obavu, aby se jí něco nestalo, aby nezemřela. Dobytek se nedal pojistit a to by potom byla veliká škoda. Sezvali se proto sousedé a radili si. Ten věděl tohle, ten zase něco jiného, a když to pak dobře dopadlo, připili si slivovicí. U nás se dařilo ovoci a doma se tajně pátilo. Takže si vypili a byla pohoda. Lidé byli opravdoví přátelé,“ vzpomíná pamětnice. *„Pořád jsem měla veselou mysl. Žádná tragédie nás chválabohu nezasáhla. Takže jsem byla spokojená.“* Snad jen učitel v obecné škole Faital se malé Blaženě moc nelíbil. *„Byl ateistou a posmíval se dětem kvůli víře.“*

Jenomže mezitím sužovala první republiku světová hospodářská krize a hitlerovské Německo burcovalo obyvatelstvo nedalekých Sudet ke stále větší zášti vůči Československé republice. Hlásnice byla sice čistě českou obcí, předválečná atmosféra však rozežlala vztahy mezi lidmi stále citelněji. *„Dříve se sousedé sešli, všichni se znali, tak se navštěvovali. Říkalo se tomu besedy. Hlavně v zimě se scházeli. Přišel jeden, přišel druhý a vypravovali si. Vzpomínali třeba na války, které už byly, mluvili o politice, o tom, co je právě nového... Jenže po tom, co u nás vzniklo, když si Němci začali, dostali lidé strach. Jeden druhému přestal věřit, lidé se báli zrady. Sem tam si někdo postěžoval, jak je to hrozné, co si ti Němci dovoluují, ale sousedé už se nenavštěvovali. Nevěřili si.“*

V roce 1938 začala Blažena Nepauerová docházet na měšťanku ve Svojanově. *„Helena Kroupová byla taková hubenější s kudrnatými vlasy, pořád se usmívala. Učila nás přírodopis. Také Jiřina Patočková, ta nás měla na češtinu a na matiku. Janoušková byla Marie. Nosila vyšívaný plášť, ale moc dlouho tam nebyla. Odešla asi za rok. Holub nás měl na češtinu a němčinu učil Josef Valášek. Ten byl ze všech nejlepší,“* vybavuje si své učitele.

Válečné události pocítili Hlásenští na vlastní kůži tehdy, když

do obce přijížděli úředníci s vojáky kontrolovat, jak plní povinné dodávky potravin. Tehdy zavládl strach největší. Paní Blažena vypráví o tom, že jen málokdo dokázal odvozy splnit: *„Málokdo to dodal, protože Němci chtěli hodně. Každý měl navíc nějaké příbuzné ve městě, tam byl za války hlad, takže se dodávky většinou nedodaly. V té době už byl starostou Šváb, největší sedlák. Chodili k němu vojáci, ať jim ukáže spisy, hledali a hudovali, ale on byl chytrý. Jeho služky začaly nosit maso, víno, kořalku... Nacpal je, opil a oni to pak podepsali, ještě poděkovali a zmizeli. Tím byla celá vesnice zachráněná.“*

Nejhůř bylo v Hlásnici poslední den války. Když 8. května 1945 projížděla vesnicí vojenská kolona ustupujícího wehrmachtu, začali do ní pálit partyzáni ukrytí v lesích a na půdách některých domů. *„Bude zle,“* prohlásil otec Blaženy Nepauerové a taky bylo. Němci obstoupili vesnici a muže nahnali před obecní úřad. *„Ještě jedna rána a všechny vás postřílíme,“* hulákali vystresovaní důstojníci. Ženy, děti a staří lidé se krčili ve sklepích, vojáci ostřelovali střechy. Dvě stodoly skončily v plamenech a shořela i chalupa, kterou otec před časem koupil, aby rozšířil grunt. Peklo, o jakém během války vesničané jen slyšeli, trvalo několik hodin. Blížili se Rusové a najednou už v Hlásnici nezůstal jediný Němec.

Příchod sovětské armády přinesl do vsi úlevu, současně však nové napětí, nedůvěru a strach. *„Dověděli se, že v jednom stavení je samotná matka s dcerou. Vodku! Žínku! Vodku! Žínku! Hulákali a bušili na dveře. Ty dvě byly vyděšené a oni pořád křičeli. Jednu starou paní opravdu chtěli znásilnit. Křičela o pomoc a přispěchal k ní soused, který zavolal nějakého důstojníka, ten chtěl toho vojáka na místě zastřelit. Jenže sousedovi se vojáka zželelo a kryl ho tím, že paní volala, protože se jí telí kráva. Tak tím to zamaskoval,“* vypráví pamětnice o květnové události.

„Chudák učitel Valášek. Ten, co nás měl na němčinu. Někdo ho udal, že učí němčinu a že je při Němcích. Partyzáni ho přepadli, ztloukli a po válce musel do dolů. Moc jsem ho litovala a říkala jsem si, proč se nezeptali žáků. Za to, jak nás vedl, bych mu dala tu nejlepší známku.“ Soudržnost a důvěra z dětských let, na které rodačka z Hlásnice tak ráda vzpomíná, byly pryč a rozvrat měl pokračovat. *„Jsme ve vlčí tlamě,“* pronesla sousedka, když se v únoru 1948 chopili vlády komunisté.

To už rodina dva roky hospodařila v Jedlové. Vesnice ležela v Sudetech a po odsunu Němců dostal Jan Cacek přidělený statek

po německém hospodáři. Měla to být náhrada za dům, který Cackovým vypálil ustupující wehrmacht, ale museli ho státu splatit. Sto sedmdesát tisíc korun po dvaceti tisícovkách ročně. Otci táhlo na šedesátku a gruntu se pomalu ujala starší dcera Marie se svým mužem. A když v roce 1949 přišli komunističtí funkcionáři s nabídkou na vstup do jednotného zemědělského družstva i výhrůzkami kvůli tomu, rozhodla se Blažena Nepauerová, že si bude hledat živobytí jinde a nastoupila do nemocnice v Poličce.

Pamětnice vypráví, jak se kolektivizace dotkla jejího otce: „Přišel tam úředník z okresu, nějaký Pártl. Ten sepsal všechno, co tam bylo, ale nedal jim ani korunu. Přitom tatínek měl dekret na to, že je majitel. Když nám za války vyhořela chalupa, měli jsme potvrzení, že jsme válkou postižení. Takže to sepsali, nic jim nedali a nastěhovali je do chalupy, která po Němcích patřila nějakým lidem. A ti je vyháněli. Naši tam měli být jako nájemníci, jenže oni s tím ne-souhlasili, a tak je vyháněli. Tohle tatínek nepřežil. Bylo mu šedesát osm a ranila ho mrtvice.“ V roce 1958 mu sebrali chalupu i pole, které předtím tvrdě splácel, a rok nato Jan Cacek zemřel.

(podle www.pametnaroda.cz)

V té době už byla jeho dcera Blažena pět let provdaná za Josefa Nepauera z Poličky. Na statku, kde hospodařili před vstupem do JZD, žije dodnes. S radostí vzpomíná na léta prožitá v Hlásnici. Snad její vyprávění potěší hlásenské starousedlíky i novousedlíky a podnítí sousedské besedy. Zároveň čtenáře prosíme o shovívavost, lidská paměť není neomylná. Za případné doplnění či upřesnění informací děkujeme.

Když jsem měla dva roky, vyfotil mě soused Václav, studoval už tenkrát medicínu. Byl příbuznej od Marečků, kde se říkalo U Ovčáků, co jsou teď Hájkovi (číslo 8). Měli v Praze obchod s fotoaparátama, to byla tehdy novinka.

Pamatuju si, jak ještě před válkou starosta Josef Peterka, říkalo se tam U Šenkýřů (číslo 41), svolal schůzi. Prosil všechny muže, aby se sešli u Majdalenky a dali to tam do pořádku, aby z toho bylo posvátné místo. Tatínek říkal, že tam našli kostry.

V čísle 1 bydlel řídicí učitel Lidmila, učil mou maminku. Měli syna Oldřicha, ten byl úplně pomatený. Později si jejich dcera Božena vzala učitele Faitala a žili tam společně. Ale na něj mám špatný vzpomínky, nebyl hodnej. V Hlásnici jsem chodila do školy pět let, v jedenácti jsem přešla do měšťanky do Svojanova. Byla dobrovolná, jen kdo chtěl studovat. Přede mnou chodily některý děti do Bystrý-

ho, i můj bratr. Když pak bylo hodně dětí, udělali ještě jednu měšťanku ve Svojanově. Dva ročníky byly ve staré škole a dva na poště. Ještě dřív se chodilo do Olešnice. Maminka nechtěla, abych na měšťanku šla, kvůli chození v zimě, protože nebylo tolik oblečení. Ale já jsem si to vybrečela a byla jsem ráda, nelitovala jsem. Ve Svojanově byli všichni hodní, to bylo jak z pekla do nebe. Valášek byl výbornej učitel. To se málokterej dá k němu postavit. On s námi tak hezky, nemusel nám hrozit. Měl takovou zvláštní výuku. Byl ticho a my jsme byli ticho. Nemluvili jsme, ani když vyšel ven ze třídy. Ale mrzelo mě, že už jsme se učili dějiny Velkoněmecké říše a naše dějiny šly bokem.

Václav Peterka, jak říkali U Nádvořníků (číslo 39), chodil do měšťanky do Olešnice. Vždycky nám říkal, že v letě šel bosej. Přes Trpín si nazul boty, aby to nevypadalo, a jak přešel Trpín, zas je sundal, hodil přes rameno a šel dál. Říkal nám: „*Děti, vemte si z toho příklad!*“ My jsme se mu chichotali. Byl zbožnej a hodnej, stal se učitelem. Mýho bratra učil soukromě latinu a chtěl, aby šel na kněze. Jenže bratrovi se líbily děvčata, takže nic. Měl ještě dvě sestry, moc hezký, měly černý vlasy, ale křivý nohy. A on taky. Jejich otci říkali Nádvořníček, dával kostelníka. Zvonil poledne a ráno a chodil vždycky za mojí maminkou, aby to v kapliče držela zpěvem. Každou neděli tam bývaly pobožnosti. Když nešla, říkal: „*Nestálo to za nic, pročpaks nebyla?*“ Ale vo Majdalence a vo pouti v kapliče přišel kněz ze Svojanova. To se držely dva dny zvlášť (Majdalenka vždy 22. července, pouť následující neděli, pozn. red.). Já pamatuju pana faráře Keppla. Chtěl, abych šla na učitelku náboženství. Jenže začala válka.

Nahoře pastouška je zbouraná (nad číslem 53). Měla střechu až na zem, byla dřevěná, pro ty nejchudší. Co já pamatuju, tam bydleli ňáci Lidákoví, ale to jsem byla ještě hodně malá. Byla tam jen jedna malá místnůstka s kamínkami v rohu a v druhým rohu stará postel, ňáká skříňka, jedno okno a to bylo všechno. A šlo se tam ne dveřma, ale takovou otevřenou síněčkou a vlevo zrovna do světničky. Za ní byl chlívek pro kozu, hnůj vyhazovali přes světničku. Někdy jsme tam chodívaly, když jsme draly peří. Naposled tam bydlel ňákej Polda s manželkou Johanou. Chodila v zimě drat, tak se živili. Byla maličká a von kulhal na nohy. Každěj krok to vypadalo, že se svalí. Měli ale osm dětí, ale všechny umřely, vstala jedna, Vlasta. Dostala se pak do Brna a měla syna. Stal se lékařem, jednou jsem ho viděla u Majdalenky. Jejím rodičům pak dali bydlení, jak se říkalo u Horních Chaloupek, vedle Klusáků u kašny (číslo 23). Staří Chaloupkovi totiž zemřeli.

Ve Filipovej chaloupce (číslo 32) bydlel Tonda, říkali mu Zpravodaj. On kdejakej drb věděl a přenesl. Měl dva bratry, ti byli ležící, na zemi. Leželi ve slámě a von každěj den to od nich vyhrabal a zas dal čistou slámu. Staral se o ně. Dával jim brambory a pít vodu a mlíko. Držel dvě nebo tři kozy, který pásal na obecním. Nakonec lehl taky, ale nevím, kdo se ho ujal. Byli s Filipovejma příbuzný. A z těchto důvodů měli v rodě kulhání. Měli jenom jednu dceru Marii. Dlouho se nevdávala, a když jí bylo kolem padesáti, vzala si Ostraváka. Odstěhovali se a chalupu prodali. Pak ta chalupa vyhořela (v 80. letech, pozn. red.).

Nakupovat jsme chodili do Olešnice. Tam se dobře nakupovalo, U Podlipnejch. Paní Podlipná byla rozená prodavačka. Usmála se a měla jste za chvíli kupu před sebou, plnej pult. Jako dítě jsem

tam chodívala z Hlásnice pěšky. Gregor (soukromý autobusový dopravce z Trpína, pozn. red.) někdy jel autem, ale bylo to nepravidelné. Když už jsem šla do Trpína, došla jsem až do Olešnice. Taky se tam z Hlásnice učily dvě švadlenama, denně tam chodily. To byl nějaký velký podnik. Vacová (Štěpařová) a Chalupského, psali se Němcovi, jak jim pak shořela stodola. Říkaly, že když bylo v zimě hodně škaredě, nechali je v Olešnici přespat. Musely umejt nádobí a uklidit. Ale tam bylo na nádobí ještě plno sádla, měli všeho dost, nešetřilo se tam. To bylo ještě před válkou.

Pro maso jsem chodila do Trpína k Andrlíkovi. Výbornej člověk, trochu při těle. Byl velitelem hasičů, a když šli hasiči do Hlásnice na bál, hudba hrála. Zrovna jsem pásala housata, ale jak jsem to slyšela, sbalila je, dala domů a letěla k Šenkýřovojm. Tam hráli, zpívali... Stavění a kácení máje, to byly velký slavnosti. Maminka mně vyhubovala, že nemá housatům co dat. Tak jsem je vzala zpátky, chvilku na louce pobyla a zase letěla na bál.

Když světili křížek nad vesnicí, byla jsem za družičku. To byla veliká slavnost. Nechala ho postavit rodina Dražilova, přízeň dnes Hájkovejch, dříve Marečkovejch, jejich maminka pocházela z toho rodu. Byli velmi zbožní, měli statek a kříž na vlastní náklady zaplatili, aby chránil vesničku. Kousek pod ním, směrem k vesnici, zabil blesk Švábovy koně. Jak jsou Draha, výhled na Hlásnici. Stalo se to nad pozemkama Dražilů. S maminkou jsme tehdy tu bouřku přechyly v lese U Zámečka.

Od kříže dál vede cesta k příčnici z přední silnice na zadní silnici. Je tam takovej trojúhelník a u něj zabil májho dědečka blesk. Šel něco dělat na pole do Kamenců, bylo posledního dubna. Dříve tam stával křížek a na něm rok 1921, kdy se to stalo. Takže blesk zabíjel dvakrát kousek od sebe. Je totiž zjištěný, že tam je železo v kamení a to blesk přitahuje.

Dědeček se jmenoval Václav Král, pocházel z Kněževse a k babičce se přišel. Byl hudebník a tesař. Maminka říkala, že se měli moc dobře. Tenkrát byla jenom živá hudba, tak vydělával peníze. Jeho syn Václav byl taky výbornej muzikant i tesař. Maminka se pak vdala, to jí dohodila paní Bräuerová z Trpína, dříve Chalupková (Buršová) z Hlásnice. Tatínek byl zedník, ale nebyla práce. Když se na začátku války začala stavět dálnice, jezdil až k Tišnovu. Pak Němcům došly peníze a přestali.

místo, kde stávala chaloupka řečená Terezkova

Na Terezkově chalupě pod horním rybníčkem (tehdy číslo 15) dřív hospodařila mamčiná sestra s manželem, kterého jí dohodili Zunkovi, ale brzy šli od sebe. Když to prodávali, starosta Šváb

řekl tatínkovi, aby chalupu koupil. Protože to bylo v rodině a protože naše chaloupka byla dřevěná a v hrozném místě. Je tam příjezd z kopečka do boku, povozem se tam vůbec nedá. Terezkovu chalupu jsme koupili na začátku války, byla už prázdná a potřebovala trochu opravu. Jenže nebyl materiál, bratr studoval a tatínek neměl na opravu peníze. Ani do toho neměl chuť. Hrozně si zkusil v první světové válce a asi to na něm zanechalo nějakou jizvu. I když jsem ho prosila, chtěla jsem se tam stěhovat. K chalupě patřila ještě zahrada až k potoku. Tam byly hrušky, ty se pily! A švestky! Trávu jsme sekali kolikrát za rok.

Na koho si ještě vzpomenu... Chodil k nám za tatínkem sedlák Zunka, hodnej člověk. Měl tři syny. Juříkovi byli taky hodní lidi, zvláště starý Juřík. Jeho syn Václav si vzal Marii Němcovou. Chodily jsme s maminkou k nim do Žlebů do lesa na roští. Ke Krškom do trpínských Žlebů jsem zase chodila na šišky. Jenže lesy byly vymetené. To jsem vždycky pochodila lány, než jsem něco sehnala.

Chtěla jsem se učit švadlenou, ale někdo z rodiny musel dělat na poli. A sestra byla spíš fabrickej typ, na poli ne. Nechtěla jsem rodiče opustit. Byla válka, všude hlad a smrt koukala, byla jsem ráda, že jsem doma. Abych nemusela do zbrojovky, přihlásila jsem se do služby, kde se říkalo U Dvořáků. Jmenovali se Machovi (číslo 18), pod Zunkovejma. Tak pětkrát šestkrát za rok jsem tam šla vypomáhat. Měli jednoho koně a pole výhradně v Kamencích. Vždycky sjednali několik lidí. Tam jsem hrozně ráda šla, protože u nich se dobře vařilo. Pan Mach byl řezník. Měl v létě škvarky, k obědu jitrnice a maso vždycky. Ale jejich Zdeňka byla hrozná dračice na práci. Stoupla s námi do řady, když jsme třeba okopávaly řepu, ale za chvilku byla už deset metrů před námi. A sousedka Máňa Stolařová jí říkala: „Zdeňko, copak že tak letíš?“ A ona: „No mně to de!“ Ale druhej den, když jsme to chtěly dodělat, ležela. Ale tam byla legrace! Byla jsem ráda, že jsem nemusela do říše. Měli ještě dceru Miladu. Její muž dělal v Hlásnici za svobody kanalizaci, tehdy si ho namluvila, byl ze Slovenska.

Pak přišel květen 1945. Prvně jeli Maďaři, zastavili u nejdolnějšího domku, U Chalupníků (číslo 57). Ale ti chlapi! Mně bylo osmnáct let. No krasavci Maďaři. Vysocí, do sněda. Jeli jsme pro roští do Smrčin, tatínek, maminka, kravičky, vůz a já. Ale tatínek nám říkal, ať se vojákům vyhýbáme, že jsou zdivočelí a znásilňují. Přijeli jsme k tomu domku, vyšel nějaký Pepík Kovářík, co tam byl v nájmu, a říká tatínkovi: „Strejčku, víte, že je konec války?“ A tatínek měl ve zvyku říkat: „I sakra, to nevím, ale to už se říkalo kolikrát, to nebude pravda.“ A von říká: „Ne, je to pravda. Hitler kapituloval, je to pravda, teď to hlásili.“ No a my jsme jeli dál do Smrčin a už jsme potkávali první vojáky. Tak jsme naložili, odvezli, složili k Terezkově chalupě a že pojedem ještě jednou. Ale jak jsme se otočili, už jich jezdilo víc a ukazovali na nás, ať se vrátíme. Byla jich plná silnice. Maďaři, za nima Němci. Němcům kladli někteří překážky, dokonce jednoho (nad Trpínem, ale na katastru Hlásnice, pozn. red.) zastřelili, a tak vesničku obstoupili. Stará paní Buršová (číslo 42) se chtěla schovat v lesi, a jak utíkala, zastřelili ji. Její vnučka se později stala učitelkou. Vojáci se řadili a radili na plácku před Šenkýřovými, a kdo se kouk do okna, hned po něm pálili. Ševcova nejstarší dcera Mařenka (číslo 50) se právě vracela z nasazení v Německu. Pěšky, stopem přijela, pár dní před koncem války. Lidi už z Německa utíkali, jak se dalo. Ona taky koukla do okna, střelili po ní a

postřelili ji. Doktor z Bystrého tam odmítl jít, řekl: „*Kde se střílí, tam nejdu.*“ Tak ji v bolestech na peřině zanesli do sklepa. Doktor přišel, až Němci utekli. Vydržela to. Pak se vdala do Trpína.

Hlásnice byla obstoupená, my schovaní ve sklípku v kamennej komoře. Jak je stodola Chalupského (patřící k číslu 16), na tej vyvýšenině měli Němci kulometry a stříleli. Všechny střechy byly prostříleny, dědinu měli obestoupenou a snad by nás byli srovnali jak Lidice. A najednou dostali depeši, že Rusové jsou na Předměstí. Všechno nechali, jak byli, a utíkali pryč. Takhle jsme byli zachráněni. K nám vnikl taky jeden Němec, položil si mapu na postel a řekl mamince, aby mu vajíčka usmažila. Ukazoval jí, aby se dorozuměli. Maminka přinesla, honem je dala na plotnu. Měli jsme ještě otevřenej oheň, jak dřívě bejvalo, byla tam mezera pro hrnec. Němec se ohnul, přihazoval dříví, plálo to až nahoru. Maminka měla strach, v dřevěné chalupě! Eště to nebylo ani dosmažený, nabral na lžici a: „*Na!*“ Musela to sníst, jestli to není otrávený. Ona to snědla, tak začal jíst a ještě přišel druhý. Jedli a najednou se objevil třetí, něco jim řek německy a vylítli. Letěli pryč. To už byla ta depeše. A netrvalo ani pět minut a vrátil se, zapomněl mapu. Pak utíkal celej divej.

Němečtí vojáci v Hlásnici zapálili dvě stodoly a naši chalupu U Terezků. Obrátili jsme se na pojišťovnu, ale odpověděli, že válečný ztráty nehradí. Ať se obrátíme na úřad vystěhování Němců. Tatínek měl v Jedlové sestřenice za Němce provdaný. Za jednou šel a zeptal se jí, jestli by tam něco nebylo. No a ona mu řekla: „*Vidíš tady ten grunt?*“ Krásný stavení pod lesem. Nebyla tam takřka žádná mechanizace, protože ten Němec pil a byl zadlužen, ale místnosti hezký, líbilo se nám tam. Jako postiženým válkou nám ho přidělili. Z Hlásnice ještě do Sudet odešla Marie Peterková. Sbírala vajíčka a měla za muže Františka, co měl jedno oko. Bydleli vedle nás v zatáčce (číslo 10). Odešli do Banína. Tam také odešel Pepek Matějáků (Josef Peterka, číslo 40), měl ženu z Rohozné. Poslední, koho pamatuju, že by odešel, byli Vondrovi (Peterkovi) z čísla 53, říkalo se tam U Holubiců. Zabrali si domek v Jedlové.

Když jsme se odstěhovali, začali na naší staré chalupě říkat Na Marjánce, protože maminčina sestra Marie s ještě další sestrou Antonií (léta sloužila v Trpíně U Kozáků) tam měly kvartýr. Rodiče je nechali v domečku bydlet, ale byl pak tak za dva roky prázdněj a potřeboval opravit. Jenže tatínek by opravu nezvládl a prodat ho nechtěl. Pak přišel dopis, že by to chátralo a dělalo dědině ostudu. Když chaloupku rodiče nezbourají, udělá to obec Hlásnice na jejich útraty. Tak ji tatínek zboural.

Místo bylo pak léta v hrozným nepořádku, trochu tam hospodařili sousedi. I ve dne bych se děsila jít kolem. Najednou sestra dostala dopis, aby se dostavila v Poličce na notářství. Pozemek prý nebyl předaný, chalupa zbouraná a nepořádek strašnej. Chtěla to dát ve prospěch státu. Ale já jsem se zamyslela a řekla si, že když jsem tam vyrostla, zeptám se muže. Měla jsem strach, že mě bude hubovat, až uvidí tu hrůzu. Ale jemu se od první chvíle v Hlásnici líbilo. Naše chaloupka totiž bývala na pěkným místě. Strejček Chaloupku říkal: „*Ta je na nejlepšíh místě.*“ Nikdy jsme se netopili. Sice nebyl příjezd, ale měli jsme krásný výhled. Když jsme vylezli na strop, jak jsme říkali, viděli jsme kus bašty z hradu Svojanova. Později jsme tam se synem udělali chatičku.

Pole jsme měli v Chocholíkách a šest měřic v Kamencích U

Zámečka. V těch místech prý kdysi stávala vesnička Kamenec (podle pověsti zanikla během švédských válek v polovině 17. stol., pozn. red.). Do jednoho stromu vždycky několikrát za rok uhodil blesk. Je tam sklepení, praděda tam kopal a přišel na schody. A jelikož dřívě se věřilo na duchy, přestal kopat, že je to zakletý. Nanosili na to místo velkou kupu kamení, kočičho stříbra, aby ho to neponoukalo. Když se opravovala silnice, rodiče kamení prodali. Dneska je tam mez a ze stromu zůstal pařez. Vedle našeho pole měl Vaverka, řezník z Trpína, louku a na ní stávala kašna. Jednou nám tam zapadla kráva do vody a nemohli jsme ji vytáhnout. Říkalo se, že o kus dál byl hřbitov. Přímou na našem poli prý stával loveckej zámeček. Zbytky stavení si nepamatuju, jen z vypravování. Ale to sklepení tam pořád je.

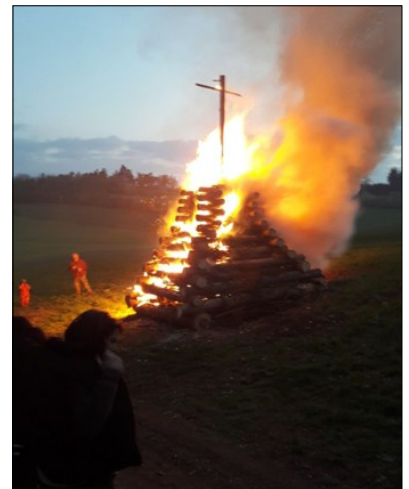
podle nahrávky pořízené v Poličce v květnu 2019

zpracovala Veronika Tichá

Čarodějnice v Hlásnici

Každoroční oblíbená akce spojená s nástupem jara, pálení čarodějnic, měla letos nádech pohody díky příjemnému počasí i hojnému počtu účastníků. Krátce před akcí zapršelo, takže vznik požáru nebyl příliš pravděpodobný. Po setmění se rozzářila vatra a přítomní se bavili dlouho do noci.

Pavel Resl

Čarodějnice v Trpíně

foto: Marie Vaverková

Gulášfest

Na fotbalovém hřišti ve Vítějvsi se v sobotu 10. srpna 2019 bude konat další ročník vyhlášeného Gulášfestu, soutěže ve vaření kotlíkového guláše. Ochutnávku skvělých gulášů od patnácti týmů bude doprovázet bohatý kulturní i hudební program. Letos pojedeme obhájit první místo, které jsme vloni získali od diváků, a tak je otázkou, zda budeme vařit zase jehněčí guláš, nebo naše šéfkuchařka Jana Štěpařová vymyslí změnu. Přijďte ochutnat a hlavně podpořit náš tým Trpínských kuchtičků. Prodej degustačních karet je omezen na pouhých 250 kusů a bude probíhat od 12 hodin. Výdej gulášových ochutnávek pak bude od 14 hodin.

Za tým Magda Králová

Trpínské léto 2019

29. 6.	Sobota	Dětský den Odpoledne plné her a zábavy Zahájení prázdnin	15:00
12. 7.	Pátek	Taneční zábava Hasiči DoDna	20:00
19. 7.	Pátek	Divadelní představení Ochotnický spolek „Vírna“ z Víru uvede hru: Upokojenyně	20:00
27. 7.	Sobota	Volejbalový turnaj Hřiště za školou Celodenní program s občerstvením	9:00
27. 7.	Sobota	Majdalenková zábava MS Trpín – Hartmanice - Zvěřinové speciality DoDna	20:00
16. 8.	Pátek	Taneční zábava SK Torpédo Trpín DoDna	20:00
31. 8.	Sobota	Dětský den Odpoledne plné her a zábavy Zakončení prázdnin	15:00

Hezké prázdniny všem!!!

Nástěnka Na rynku

Nástěnku Na rynku můžete využívat k poptávce a nabídce přebytků ze zahrádky i dvora i k běžné inzerci typu dětské zboží, zařízení domácnosti, zahradní techniky atd.

Jubilanti

Ve II. čtvrtletí oslavili významné životní jubileum tito naši spoluobčané:

Alfred Hájek	Petr Dvořák - Hlásnice
Václav Tichý	Zdeněk Král
František Hájek	Olga Filipová
Jaroslav Kulík	Olga Břenková
Luboš Metela	<i>Srdečně blahopřejeme.</i>

Narození

Štěpán Peša
Marek Holba

Společenská kronika

Obec Trpín

Trpín 77, 569 74
461 741 820
obec@trpin.cz

Úřední hodiny

přítomna účetní
Po-Pá: 07.00 - 13.30

Úřední hodiny

přítomen starosta a místostarosta:
Po a Čt: 18.00 - 20.00 (zimní čas)
Po a Čt: 19.00 - 21.00 (letní čas)

Redakční práce Ing. František Vaverka, Mgr. Veronika Tichá. Počítačová sazba Ing. František Vaverka. Korektura Mgr. Renata Jančíková
Obecní zpravodaj, červen 2019, ročník V., číslo 2. Vychází 4x ročně. Vydává obec Trpín. Náklad 200 kusů. Distribuce zdarma.

Kontakty: obec@trpin.cz, 461 741 820, www.trpin.cz